

SUMARI: Editorial (1) • Per un habitatge digne (2) • Terrasses veïnals (4) • Son i salut al barri (6) • Parlem amb el Cristian Llàcer (8) • Festa major Casc Antic (10) • El barri viu, les parets parlen (12) • Entrevista a Laura Mas (14) • La SOSI fa 50 anys (16) • 25N: La vergonya i la por per als agressors (18) • Activitats de la SOSI (19) • Via Laietana, 43. Centre de Memòria (20) • Recepta: crema de carabassa (22) • El nom dels nostres carrers (24)

BUTLLETÍ INFORMATIU DE L'ASSOCIACIÓ VEÏNAL DEL CASC ANTIC

C. del Rec, 27 | 08003 Barcelona | Tel. 93 319 75 65

L'HABITATGE, UN PROBLEMA INSOSTENIBLE

EDITORIAL

L'habitatge és un dret fonamental, com la sanitat o l'educació. Des de fa molt de temps aquest dret és una quimera i any rere any el tema s'agreuja i ha esdevingut un problema insostenible.

La manca d'habitatge i els preus dels lloguers desorbitats aboquen la gent a una situació desesperada. Les dades són reveladores: el parc d'habitatge públic no arriba al 2%, mentre que la mitjana dels països de la UE és del 9% alguns arriben a un 35%, com és el cas dels Països Baixos. Avui la mitjana de la gent destina el 58% del seu salari brut a pagar el lloguer de l'habitatge. En els nostres barris, la mitjana del preu del lloguer és d'uns 1.200€, quantia que està per

sobre del salari mínim interprofesional. La gent no pot pagar aquests preus i són expulsats de casa seva, els desnonaments són constants.

Són diversos els factors que provoquen aquesta situació. L'habitatge s'ha anat convertint en un producte propici per a la inversió i l'especulació. Els grans inversors esquiven les lleis que tímidament aproven les administracions i aquestes es mostren inoperants a l'hora d'abordar el problema tant en el camp de la construcció de parc públic com en les condicions dels contractes de lloguer, tant pel que fa a preus com a durada.

En els nostres barris el 30% de la oferta de lloguers ja és temporal. Els pisos turístics, il·legals molts d'ells, proliferen arreu i les mides de

control són escasses o nul·les. Argumenten que no hi ha sòl disponible per a la construcció però en canvi planifiquen la construcció de grans equipaments com ara l'Audiència Provincial en el solar històric que va deixar lliure l'enderrocament dels antics jutjats; o la nova Biblioteca Provincial a l'Estació de França. No contempen, en cap moment, la rehabilitació d'edificis buits i que presenten un deteriorament preocupant, ni la prospecció de pisos i edificis buits, alguns d'ells tapiats perquè no els ocupin. En fi, unes administracions inoperants que prometen molt i no fan res.

Cal una resposta contundent. La situació està provocant massives manifestacions que són necessàries, però que semblen no ser suficients perquè les administracions reaccionin. Caldrà buscar formes de lluita més dures si volem redreçar el tema. Caldrà enfortir el teixit associatiu i explorar entre tots aquestes formes de lluita per forçar a les administracions a actuar i fer no tant plàcida la vida a aquests fons voltors i grans inversors. ♦

PER UN HABITATGE DIGNE

MANIFESTACIÓ 23N PER LA BAIXADA DELS PREUS DELS LLOGUERS

El darrer 23 de novembre el Sindicat de Llogateres va convocar una manifestació a Barcelona per tal de demanar solucions urgents en matèria d'habitatge, especialment pel que fa al preu del lloguer.

Durant els últims deu anys, les llogateres hem vist com ens empobriem cada cop més per uns preus del lloguer que creixen sense cap justificació. Un grup reduït de persones riques i d'empreses s'han estat fent d'or a costa de comprar i acaparar cada cop més cases per posar-les a un preu prohibitiu. Les dades són clares: a l'estat, el 60% de les compres de pisos es paguen al comptat, sense necessitat d'hipoteca. A Barcelona, en els darrers 15 anys, la meitat de les compres d'habitatge han estat d'inversors amb 8 pisos o més.

I no s'han conformat amb això: la patronal rendista s'ha dedicat a boicotejar, de forma organitzada, qualsevol mesura que hem impulsat per mitigar el nostre sofriment. Han atacat judicialment la regulació catalana de preus del lloguer, utilitzen els contractes fraudulents de temporada i la precarietat dels contractes d'habitatge per seguir apujant més els preus. La cosa està clara: els nostres drets van en contra del seu lucre privat.

Mentre això succeïa, els responsables polítics s'han dedicat a protegir els interessos dels rendistes oferint-nos mesures descafeïnades o regulacions defectuoses, plenes de forats.

La FAVB es va afegir la manifestació i des de la Sosi hem participat en les iniciatives conjuntes organitzades des de Ciutat Vella per participar en la manifestació. La concentració va aplegar desenes de milers de persones que van ocupar tot el recorregut previst: de la plaça de la Universitat a l'Estació de Sants. Al bloc de la FAVB es van sumar associacions veïnals federades sota el lema 'CAP

VEÏNA FORA DEL BARRI', un missatge per deixar clar que la problemàtica de l'habitatge no és un fet individual, sinó una qüestió que afecta a tothom i que pot arribar a transformar els barris i la ciutat tal i com els coneixem.

A continuació reproduïm una part del manifest del Sindicat de Llogateres per a la manifestació del 23N. ♦

Ni han garantit l'aplicació dels pocs drets que hem anat guanyant amb la lluita social, ni han fet passos significatius endavant per abaixar realment els preus del lloguer i defensar la majoria social. Mentre els partits de dretes ens tracten de criminals, la ministra socialista apel·lava a la solidaritat dels rendistes per evitar que els preus pugessin encara més.

Ahir mateix, el president Sánchez ens deia que solucionaria "la crisi d'accés a l'habitatge" amb la farsa dels bons per pagar el lloguer, és a dir, amb més transferències de fons públics que acaben a les butxaques dels rendistes, que compensaran l'ajuda del govern amb una nova pujada de preu.

S'ha acabat la paciència. Aquest 23 de novembre prendrem els carrers. Anunciem que a partir d'avui comença un procés organitzatiu per omplir els carrers. Treballarem bloc a bloc, barri a barri i ciutat a ciutat cap a una vaga que abaixi d'una vegada per tots els lloguers dràsticament. Si deixem de pagar el lloguer, els cau el negoci! S'ha acabat la paciència.

Anunciem que a partir d'avui comença un procés organitzatiu per omplir els carrers. Treballarem bloc a bloc, barri a barri i ciutat a ciutat cap a una vaga que abaixi els lloguers dràsticament. Si deixem de pagar el lloguer, els cau el negoci! Si no ens abaixen el preu del lloguer, ens l'abaixarem nosaltres!

Presentació de la «Guia de la llogatera en perill».

Totes les respostes respecte al teu contracte de lloguer

Dijous 7 de novembre - 17 a 19 h
Centre Cívic Barceloneta

LA TRAGINERA

laboqueria

GUIA DE LA LLOGATERA EN PERILL

Una feina col·lectiva i autoorganitzada des del grup d'habitatge de Ciutat Vella conformada per: entitats d'habitatge, sindicats d'habitatge, moviments veïnals i la Traginera -Comunalitat de Ciutat Vella.

- Més de 160 preguntes i respostes de tot el procés de lloguer:
- Cerca de pis
- Negociació del contracte
- Viure de lloguer
- Finalització del contracte, renovació i desnonament

DISPOSEM D'EXEMPLARS PER A LA CONSULTA AL NOSTRE LOCAL

MILAR

MILAR SANTA CATERINA

Av. Francesc Cambó, 27-31 - C. Álvarez de Castro • 08003 Barcelona

Tel.: 93 295 57 64 - Mòbil: 619 05 40 94

E-mail: santacaterina@milar.es

PER UNES TERRASSES VEÏNALS: VOLEM

Una vegada més fem referència a l'element que ens acompanya més sovint i més a prop del que voldríem; l'incansable i perjudicial **so-*roll*** que està ben present a tots els racons de la ciutat i entra sense permís a les cases dels seus habitants.

Des de fa temps, ciutadania, associacions veïnals i diferents entitats s'organitzen per denunciar aquest fet i demanar que les institucions actuïn buscant solucions.

S'han fet concentracions, manifestos, escrits lliurats personalment als regidors dels diferents barris de Barcelona, recollida de dades dels sonòmetres col·locats a diferents punts de la ciutat. En les reunions dels òrgans de participació, com els Consells de Barri i les Audiències Públiques dels diferents districtes, s'ha demanat als regidors una i altra vegada per què la situació no ha canviat ni una mica aquesta instància evidencia la poca implicació de l'Ajuntament al respecte.

La massificació turística de moltes zones de Barcelona, l'aparició de grans cadenes de restauració i la situació excepcional de la Covid-19 han forçat canvis fins provocar una situació insostenible per al veïnat. Una de les fonts de soroll és el que produeixen les terrasses dels bars i restaurants.

#TerrassesVeïnals

VOLEM TERRASSES QUE ENS DEIXIN VIURE

Signa per millorar l'ordenança de terrasses de Barcelona

Més informació:
favb.cat/terrassesveïnals

Cap al mes de febrer, la FAVB (Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona) va convocar una reunió per buscar col·lectivament una mesura efectiva i fer actuar les institucions

sobre aquest tema que indigna i aclapara tanta gent.

Es va crear una comissió i en les diferents trobades es van desgranar tots

Color i Pintura SOLÀ

Totes les pintures i tots els colors
Pintura · Decoració · Drogueria · Neteja
www.coloripinturasola.com

Ara tenim pintures en liquidació!

Mestres Casals i Martorell 20
08003 Barcelona
Tel 93 319 84 04
M Urquinaona / Jaume I

Astúries 18
08012 Barcelona
Tel 93 217 00 68
M Fontana

IM TERRASSES QUE ENS DEIXIN VIURE

Recollida de signatures als barris.

els articles de l'Ordenança de Terrasses actual per modificar-los i aconseguir una legislació més clara i justa.

Es va proposar fer una Iniciativa Ciutadana per portar al Plenari de la Ciutat una nova ordenança que redefineixi un repartiment més equilibrat i una convivència més saludable amb la vida veïnal. Perquè fos possible portar-la a terme calien 15.000 signatures. El 15 de juny es va posar en marxa la campanya per aconseguir la signatura i la complicitat dels ciutadans.

Entre el mes de juny i el dia 15 d'octubre va ser el període de recollida de signatures. Han estat uns mesos intensos i s'ha fet molta feina. A les porteries dels edificis s'han posat cartells que anunciaven la campanya, s'han repartit díptics explicant el perquè d'aquesta acció, s'han muntat taules a diferents llocs de la ciutat amb persones voluntàries al capdavant que explicaven el motiu d'aquesta iniciativa i convidaven a signar.

La campanya ha comptat amb el suport de moltes altres entitats, especialment d'aquelles implicades en la lluita pel decreixement turístic

com l'ABDT, de plataformes contra el soroll com SOS Enric Granados o la Xarxa Veïnal Contra el Soroll o d'entitats per una mobilitat accessible com ho són Catalunya Camina o l'Associació Catalana per la Integració de les Persones Cegues.

Després de comprovar que les dades fossin correctes es va fer el recompte final. Es van aconseguir 17.865 signatures, tot un èxit!

El dimarts 15 d'octubre es va fer entrega dels plec a l'Ajuntament.

Va suposar el final de la campanya i l'inici dels tràmits per validar-les. Després, el Consistori tindrà 3 mesos per tramitar la nova ordenança que, segons el reglament de participació, haurà de contemplar la proposta de la FAVB, que reclama un repartiment just de l'espai públic, usos que garanteixin la mobilitat i accessibilitat, horaris compatibles amb la vida quotidiana i un règim sancionador efectiu.

Ara toca estar alerta i confiar que la feina feta arribi a bon port. ♦

Entrega de signatures a l'Ajuntament, el 15 d'octubre.

SON I SALUT AL BARRI

Quan em vaig traslladar a Barcelona, vaig triar viure al Born, per la seva història, la proximitat al parc, la platja i la ciutat vella. Amb l'alcalde Trias, l'ajuntament promocionava Barcelona com a «ciutat intel·ligent» i es valorava com a lloc idoni com a part de la comunitat global de start-ups tecnològiques, i fins i tot si fos necessari, per treballar fins tard.

Però amb el temps, el soroll es va fer cada cop més intens. Es va imposar un ambient de festa les 24 hores del dia, 7 dies de la setmana, amb trobades als terrats, patinets i altres comportaments perturbadors, tant per part dels nous veïns com de la gent al carrer, generant un soroll constant. Les parets primes i l'acústica dels carrers estrets tampoc ajudaven.

Es va fer cada cop més difícil consolidar el son i, malgrat els meus esforços per adaptar-m'hi, notava com l'estrès afectava la meua salut i la meua feina. Quan les restriccions de la COVID-19 van portar una tranquil·litat inesperada a la ciutat, finalment vaig experimentar el poder restaurador del son profund. Després d'anys, la meua energia, la meua concentració i el meu benestar van millorar dràsticament.

Però a mesura que es va anar aixecant les restriccions, també va augmentar el soroll amb la cultura del soroll i la festa que tornava sense control. Les denúncies reiterades als llogaters propers, als propietaris, a l'administrador, advocats i a la policia urbana van comportar pocs resultats. Un cop més, amb l'augment d'estrès, la meua salut, creativitat i productivitat van començar a minvar.

Encuriós, vaig recórrer a la investigació científica sobre el son, trobant

estudis recents que no només van confirmar la meua experiència, sinó que també van revelar la importància crítica d'un cicle de son constant per a la nostra longevitat i la nostra salut corporal i mental.

LA CIÈNCIA DEL SON I LA SALUT

El meu interès en la ciència del son va sorgir per necessitat, però ràpidament es va convertir en una fascinació més profunda. Inspirat pel llibre *Why We Sleep* (Per què dormim) de Matthew Walker, a més d'altres publicacions, vaig aprofundir en l'exploració del rol crític del son per al nostre cos i la nostra ment.

En els darrers anys, els avenços en neurociència, les eines tecnològiques i la creixuda dels laboratoris del son, han permès als investigadors observar el son de maneres abans inimaginables. Aquestes eines proporcionen dades que no només ens mostren què passa durant el son, sinó que també revelen com la pèrdua d'aquest ho afecta tot, des del nostre cervell fins a tots els altres teixits del nostre cos, fins i tot fins al nivell d'ADN. Els estudis també demostren que la privació del son afecta greument les funcions cognitives com la concentració, la memòria i la presa de decisions.

Els neuròlegs més reputats destaquen que el son és essencial per consolidar els records i regular les emocions. Sense dormir adequadament, i no només en nombre d'hores, som més propensos a patir estrès, ansietat i trastorns en l'estat d'ànim, en detriment de la nostra capacitat general de funcionar. Les conseqüències físiques són igualment greus, estan relacionats amb l'obesitat, la

diabetis, les malalties cardiovasculars i la immunitat debilitada.

La recerca ha demostrat que aquells que dormen menys de sis hores de forma persistent tenen un risc significativament més alt d'atacs cardíacs i accidents cerebrovasculars. Un son de qualitat dona suport a la reparació cel·lular i la salut metabòlica, ambdues essencials per a una vida més llarga i saludable.

ELS IMPACTES DEL SON EN LA SALUT

La majoria de nosaltres desconeixem que ja poseïm un «medicament» remarkable contra nombroses malalties, un remei natural que no només ens manté més sans, sinó que també ens fa més enèrgics, resilients, que millora la nostra concentració, el rendiment a l'escola o a la feina, i ens fa més feliços i fins i tot més bonics. Aquesta pastilla és el son de qualitat. Però més enllà d'aquests beneficis quotidians, redueix els riscos de patir afeccions greus com la diabetis, les malalties del cor i els trastorns psiquiàtrics.

Una de les raons per les quals el son afecta la nostra salut tan profundament és el seu efecte en el sistema nerviós simpàtic, el mecanisme de resposta a l'estrès integrat en el cos. Quan se'n priva el son, els nostres cossos activen la resposta de «lluita o fugida» normalment reservada a emergències, la qual estressa el cor i tot el sistema circulatori. Sense el son adequat, aquest sistema no se sap restablir i manté el cos en un estat constant d'alerta que augmenta la freqüència cardíaca i la pressió arterial. Aquesta resposta a l'estrès implacable desencadena un efecte

Text i il·lustració: Eyal Baruch - Traducció: Jordi Vilanova

dòmino que provoca impactes generalitzats sobre la salut.

Un estudi molt recent va trobar que els problemes de son, fins i tot en edats d'entre 30 i 40 anys, més endavant poden afegir anys a l'envelliment del cervell. Els científics també han demostrat que la privació del son afecta tot el cos, fins al nostre l'ADN. Els estudis revelen, per exemple, que perdre persistentment només una hora de son cada nit en la mitjana edat quadruplica el risc d'un atac de cor.

El son afecta gairebé tots els altres aspectes de la nostra salut fisiològica. La pèrdua crònica del son s'ha relacionat amb la immunosupressió, fent-nos més vulnerables a infeccions com la grip i fins i tot el càncer. Disminueix els nivells de testosterona, cosa que afecta la massa muscular, la densitat òssia i la salut reproductiva tant en homes com en dones. Pertorba la regulació emocional, posant-nos en major risc de patir trastorns de l'estat d'ànim, com l'ansietat i la depressió, i augmenta la nostra susceptibilitat a patir Alzheimer.

A diferència de la dieta o l'exercici, un bon son és fundacional; dona

suport a tots els altres hàbits saludables. Sense dormir adequadament, fins i tot la millor alimentació o l'exercici més rigorós no seran del tot eficaços.

L'IMPACTE SOCIAL DEL SON ESCÀS

Els beneficis de prioritzar el son s'estenen més enllà del benestar individual i s'escampen per afectar les persones que ens envolten. La societat ha d'assumir el cost de més accidents, més demanda sanitària i la menor productivitat. Tal com il·lustra el canvi d'horari d'estiu a la primavera, fins i tot els canvis de son menors tenen conseqüències greus, no només a escala individual.

Dinamarca va ser una de les primeres a assumir la seva responsabilitat i reconèixer els riscos per a la salut de la interrupció del son, compensant les dones que desenvolupen càncer de mama relacionat amb el treball per torns. Al Regne Unit, les escoles que van endarrerir l'hora d'entrar van veure una disminució entre els adolescents d'accidents de cotxe a primera hora del matí, cosa que demostra com fins i tot petits ajusta-

ments poden millorar la seguretat i la salut.

Per protegir la salut pública, hauríem de defensar polítiques favorables al son, especialment als barris densos on el soroll i els comportaments incívics socaven la qualitat del son. Els residents mereixen un entorn que permeti dormir bé, com tenen dret a l'aigua neta.

Reconèixer el son com a bé essencial per la vida podria conduir a una societat més saludable, segura i productiva. Des de la millora de la salut pública fins a la minva d'accidents, un pensament més clar, una cultura més productiva i més amable, les pràctiques favorables al son són una victòria per a tots.

La legislació no s'ha de limitar a l'àmbit nacional, sinó que s'ha d'incloure als reglaments de la ciutat i de les comunitats. Els treballadors socials i les iniciatives comunitàries poden ajudar a fomentar una cultura de respecte pel son, fomentant pràctiques que beneficien a tothom. Hi ha molt més per explorar sobre el rol del son a les nostres comunitats, i aquest article no fa més que gratar la superfície. ◆

PARLEM AMB EL CRISTIAN LLÀCER

CRISTIAN LLÀCER,
DIRECTOR DEL CAP
CASC ANTIC
 28/10/2024

Sosi: Bon dia, Cristian, ens agradaria que ens parlessis sobre el cens de la població al nostre barri i la influència de la població flotant en la vostra feina.

Cristian: La població al barri es manté bastant estable, però a Ciutat Vella tenim molta gent per a qui la porta d'entrada a Barcelona som nosaltres, els donem l'alta nosaltres i els assignem metges i infermeres aquí. Passat un temps, canvien de barri i van a altres CAPs. Tot i així, en els dos o tres últims anys la població que tenim assignada al CAP ha augmentat en uns dos mil pacients. A més, com que és un CAP molt cèntric, visitem uns 5000 pacients a l'any que no tenim assignats (unes 9000 visites).

Tenim uns 26.000 pacients assignats i d'aquests un 40% és població estrangera. Sobretot són pacients europeus que vénen al barri. La feina que hi ha en relació a això és sobretot administrativa, cada dia hi ha entrades de pacients nous, s'han d'assignar metges i hem de tenir compensats els cupos dels diferents professionals. En canvi la plantilla és la mateixa des de fa uns quants

anys. Com que tenim una població que és jove i en teoria amb recursos econòmics alts no ens assignen més recursos. Al Raval hi ha una situació diferent, nosaltres tenim uns cupos per metge d'uns 1600 pacients i al Raval en tenen uns 1200.

Pel que fa a l'estadística de població tenim un 76% de gent entre 15 i 75 anys i només un 6% de gent per sobre dels 75 anys, en altres barris aquest percentatge és molt més alt. Aquí hi ha un recanvi generacional i els pisos estan ocupats per gent jove.

Sosi: Quines especialitats teniu?

Cristian: Tenim consulta de ginecologia tots els dies de la setmana. També tenim el CSMA (Centre de

Salut Mental per Adults) amb atenció de psiquiatria i psicologia un cop per setmana. Visiten les patologies més lleus de salut mental, però no arriben a cobrir les necessitats en aquest sentit.

També tenim dermatologia, reumatologia, urologia, digestiu i pneumologia. Cada dimarts, traumatologia i endocrinologia i el dijous, cardiologia. Això són especialitats que passen consulta aquí, però en realitat depenen i estan gestionades per l'Hospital del Mar. Les patologies més greus es deriven cap allà per fer-ne un seguiment.

També tenim consulta per a les malalties de transmissió sexual cada dimecres a la tarda. És una consulta que no

LA BOTIGA DE REGALS DEL BARRI

Artesania local
 Decoració
 Espelmes d'olor
 Parament de la llar
 Antiguitats
 Joies
 Espardenyes
 Bosses
 Complementes

és només per a la gent del barri, nosaltres som un dels centres de referència a Barcelona per aquest tema.

Sosi: Ens podries dir si teniu carències de metges o infermeres?

Cristian: Nosaltres ara tenim uns cupos molt alts. Hi ha algun metge que té el seu cupo repartit amb diferents infermeres, és una situació complicada a nivell de gestió. Tenim 18 metges i 17 infermeres (3 de cada per pediatria). Estem reclamant una infermera més, de fet hi hauria d'haver més metges i més infermeres. També tenim una infermera que és la gestora de casos, és la figura que tenim de contacte entre nosaltres i l'Hospital, aquesta infermera gestiona els casos més complicats.

Pel que fa a l'assistència domiciliària, un dia a la setmana els metges i les infermeres tenen visites a domicili. Prioritzem la gent gran que no es pot moure de casa; també atenem persones que tenen malalties cròniques i la gent que es posa malalta aquell dia i no pot venir al centre.

Sosi: Temps enrere s'havia parlat d'ubicar el CAP al solar dels jutjats. Com que el CAP necessita ampliar-se i el CAS presenta molts problemes de convivència amb el veïnat, nosaltres com associació reivindicuem que en l'espai conjunt amb la Sindicatura de Greuges s'hi constitueixi una Illa de Salut.

Cristian: Tenim un problema d'espai molt important. El centre és el mateix des de fa trenta anys i la població ha augmentat. Quan jo vaig arribar aquí érem onze metges i tres pediatres, ara en som divuit en total. A més han vingut les especialitats i la gent que treballa a l'equip ha augmentat mol-

tíssim. Quan vaig arribar érem uns quaranta, i ara en som seixanta.

El CAP i el CAS són dues entitats diferents, però tenim molt bona relació. Un cop al mes fem una reunió de coordinació per parlar dels pacients comuns. El CAS ens ajuda molt quan hi ha algun pacient conflictiu, allà prenen les mesures per controlar els casos més greus.

Sosi: Hi ha activitats que es podrien fer amb el barri relacionades amb la salut?

Cristian: Aquí tenim l'escola d'envel·liment actiu, amb l'Agència de Salut Pública i els Serveis Socials del barri. Un cop per setmana es fan sessions per a gent gran on es tracten diferents temes. Cada dilluns també tenim marxa nòrdica per a tothom que s'hi vulgui apuntar, es fa un grup amb una infermera i fan un recorregut pel barri. És una activitat que ha tingut molt d'èxit, cada vegada ve més gent, fins i tot ens plantejem fer-la un dia més. És una activitat on no només es camina sinó que també es parla, la gent es coneix i d'aquesta manera es poden crear vincles amb el barri.

També tenim una infermera i la referent de benestar emocional que s'encarreguen de l'activitat comunitària, estan en contacte amb entitats del barri, grups de gent jove i insti-

tuts. Es fan activitats de pediatria, de lactància o bé sobre alimentació. Podríem organitzar alguna activitat conjunta amb vosaltres. Aquestes activitats comunitàries són importants perquè es pot arribar a més gent amb menys temps, en una activitat de grup surten més preguntes, hi ha més debat.

Tenim una nutricionista que compartim amb el Clot i dos cops per setmana fem activitats en grup relacionades amb l'obesitat. També els fisioterapeutes vénen al centre tots els dies de la setmana. Fan grups per diferents patologies, per exemple esguena, genolls i maluc o fragilitat per a la gent gran que li costa moure's. És una activitat molt ben valorada pels usuaris. És una manera d'arribar a molta gent en comptes d'atendre'ls un per un.

Sosi: Com a conclusió, voleu manifestar alguna cosa més?

Cristian: Per a nosaltres el més important és l'espai. Se'ns demana ser més accessibles, poder fer les visites al més aviat possible, però si no tenim espai és molt complicat. Som un equip que creiem molt en l'Atenció Primària Pública. Treballem per donar el millor servei possible. Estem molt implicats amb el barri, de vegades no podem arribar a tot arreu però sempre ho intentem. ♦

FESTA MAJOR CASC ANTIC 2024

Com cada any, a la Sosi hi hem posat tot l'esforç possible per organitzar les activitats de la Festa Major del Casc Antic. Ho hem fet amb el màxim de participació possible i en col·laboració amb altres entitats del barri.

L'any passat vam trobar a faltar la revetlla de Sant Joan al barri i aquest any ens hi hem posat per organitzar-la juntament amb el Sindicat d'Habitatge del Casc Antic i amb la col·laboració d'Òmnium Cultural per fer-hi arribar la Flama del Canigó. El diumenge 23 de juny es va muntar la barra de bar, es va preparar l'escenari per a les actuacions musicals, es van muntar les taules pel sopar de carmanyola amb la col·laboració dels veïns i es va organitzar l'espai per a la foguera. Van actuar el grup de rumba catalana Enemigos del Amianto i el grup de versions pop-rock The Dominics. La participació en el sopar popular va

ser molt gran i hi havia el record de les revetlles d'anys anteriors. I l'encesa de la foguera enmig del passeig Lluís Companys, espectacular.

El divendres 28 de juny es va organitzar la Festa Infantil a la plaça de l'Acadèmia i la plaça de Sant Agustí

Vell. Hi va haver jocs gegants, jocs tradicionals i un espai ECOM, entitat de suport a persones amb discapacitat física. A les 18:00 h van començar les actuacions per als més petits a l'escenari amb Contacontes en Technicolor, espectacle de titelles Invents de la companyia La Sola Teatre i animació amb Gil Ratataplam.

El dissabte 29 de juny vam organitzar la Paella Popular al passeig del Born. Vam fer dues paelles, una de carn i una altra de vegetariana, amb 250 racions repartides entre el veïnat i els sorpresos visitants. Molta il·lusió i una gran alegria per part de l'equip de voluntaris en veure la participació del veïnat.

I no podia faltar la Festa de la Gent Gran, que va tenir lloc el dia 1 de juliol amb la participació de les entitats que formen la Taula de la Gent Gran del Casc Antic. Hi va haver actuacions a càrrec de Dansa Teatre del Centre de Dia Roure, Ester Maulini amb l'espectacle Celebrem la vida i Rumba Flamenca a càrrec de Casa Candela. Com a final de festa, el grup d'havaneres Mar Endins va interpretar les seves cançons, algunes de les quals, com "La bella Lola" i "El meu avi", van ser corejades pel públic. També vam gaudir de la coca i el rom cremat, preparat per les mans expertes dels nostres voluntaris. ♦

Jocs infantils i contacontes.

Establiment especialitzat en la venda de plantes medicinals, tés, espècies, elaboracions artesanals i productes integrals per a tractaments en fitoteràpia i dietètica.

- Massatges (teràpèutics)
- Teràpies alternatives (Reiki, Flors de Bach...)
- Tallers de (ús de les Plantes Medicinals, Aromateràpia...)

HORARIS:
Dimarts a divendres de 11 a 15 h. / de 17 h. a 21 h.
Dissabtes de 11:30 h. a 15 h. / de 17:30 h. a 21 h.

c/ Flassaders 14, Barcelona 08003
Tel: 93 319 69 42 | herboribera@gmail.com

Festa de la Gent Gran i Havaneres.

Preparació de la paella popular, al Passeig del Born.

Revetlla de Sant Joan.

Concert Sant Joan.

L'EIX COMERCIAL MÉS ANTIC DE LA CIUTAT !

ART

PATRIMONI

MODA

GASTRONOMIA

DISSENY

ASSOCIACIÓ DE COMERCIANTS COMERÇ BÒRIA CORDERA

EL BARRI VIU, LES PARETS PARLEN

FORA ELS NARCOPISOS

Al carrer de les Basses de Sant Pere, un grup de veïns lluiten contra els pisos i locals ocupats per narcotraficants amb tots els mitjans al seu abast, com pancartes i denúncies constants. Els veïns no poden abaixar mai la guàrdia per evitar que els narcopisos canviïn de local i perpetuin la seva activitat al barri.

CASTANYADA AL BARRI

El dia 31 d'octubre, a la plaça del Pou de la Figuera, es va organitzar la festa de la castanyada entre diferents associacions del barri. Es van fer tallers de pintura de carotes i de carabasses, conta-contes, fotocall i música amb els Pertrixol. Però, sobretot, vam torrar i repartir castanyes per a tothom. Va ser una activitat molt maca on hi van participar espontàniament nens del barri.

VOLEM EL SOLAR PEL BARRI

El dia 16 de juny es va fer una concentració davant del solar dels antics jutjats per exigir que no s'hi construï un equipament judicial i que aquest solar sigui destinat a espai verd i a un centre de memòria històrica. A la reixa que tanca el solar es va desplegar una pancarta amb infografies que expliquen els esdeveniments històrics que ha viscut aquest espai i el perquè reclamem el solar pel barri.

HOMENATGE A JOSEP SABATÉ

El dia 17 d'octubre es va fer un homenatge a Josep Sabaté, membre del maquis anarquista que va lluitar contra el franquisme durant els anys quaranta. Sabaté va ser abatut el 17 d'octubre de 1949 per la Brigada Político-Social i va caure mort davant del número 3 del carrer Rec Comtal. En la seva memòria es va col·locar una placa al carrer, hi va haver diversos parlaments i Jaume Arnella va compondre una balada.

MANIFESTACIÓ: POSEM LÍMITS AL TURISME

El dia 6 de juliol, milers de persones vam recórrer els punts més turístics del litoral de Barcelona. Ens manifestàvem pel decreixement turístic, contra la turistització i per un canvi de model econòmic. La ciutadania pateix les conseqüències del turisme massiu amb l'augment dels preus dels habitatges, l'especialització turística i la gentrificació dels barris. Els veïns i veïnes de la Sosi vam participar activament en la manifestació.

ELS DESNONAMENTS CONTINUEN

Aquestes darreres setmanes s'han succeït diversos intents de desnonament al nostre barri, al carrer Arc de Sant Silvestre, Sant Pere Mitjà, al carrer Rec... malauradament, la llista no s'acaba mai. La lluita continua per evitar l'expulsió de veïns i veïnes de casa seva, per defensar l'habitatge.

25N AL POU DE LA FIGUERA

El dia 25 de novembre les entitats del barri: Adsis, Creu Roja i el grup de Dones Casc Antic. es van aplegar a la plaça del Pou de la Figuera per organitzar activitats de caire feminista entorn de la jornada del 25N. Es van organitzar tallers de cartells, xapes i pica-pica. També el grup de dones creatives de l'entitat Ganxeta't va guarnir la plaça de la Llana amb ornaments fets amb llana.

MURAL PER LA PAU

Al carrer Basses de Sant Pere cantonada Sant Pere més Baix algú va confeccionar un mural contra la guerra a Palestina.

Volem solidaritzar-nos amb l'esperit del mural i cridar ben fort **CONTRA LA GUERRA**. Amb aquesta intenció reproduïm un poema de Bertolt Brecht:

ELS SUPERIORS DIUEN:
anem cap a la glòria.

Els inferiors diuen:
anem cap a la tomba.

QUAN ARRIBA EL MOMENT DE DESFILAR,
molts no saben
que la veu que els mana
és la veu de l'enemic,
i que els qui parlen de l'enemic
són, ells mateixos, l'enemic.

MEMÒRIA HISTÒRICA DEL BARRI

PARLEM AMB LA LAURA MAS, VEÏNA DEL BARRI I ACTIVISTA D'ECO CONCERN
10/10/2024

SOSI: Bon dia Laura, ens pots explicar on vas néixer?

Laura: Vaig néixer a Masquefa l'any 1947. Aleshores els nens jugàvem al carrer. Als pobles tu arribaves de l'escola, agafaves el pa amb xocolata i et deien, a les nou a sopar, i tu a les nou havies de ser allà i si no bronca, però no et preguntaven amb qui havies estat.

La nostra generació es podria dir que va ser la primera que va intentar trencar els silencis que hi havia a la societat. Quan jo tenia catorze anys, el forner del poble va muntar una ràdio en què no es deien grans coses, però allò va fer caliu. L'any 1959 també es va muntar una associació del poble que es deia Associació Recreativa, Cultural i Esportiva l'Alzinar. Aleshores un noi del poble va entrar en contacte amb gent d'esquerres a Igualada que eren del FSF (Forces Socialistes Federals). Es va parlar de fer una biblioteca al poble. Jo em vaig encarregar de buscar gent que ens orientés per triar els llibres i també de demanar un local a l'Ajuntament.

Vaig venir a Barcelona l'any 62 i un periodista que treballava a La Vanguardia fent crítica literària ens va ajudar a triar els llibres, vaig estudiar auxiliar administrativa a les Javianas. A partir d'aquí, amb el jovent que vaig conèixer vaig començar a participar en manifestacions, etc. Vaig treballar al Sepu i al Cupon Ahorro del Hogar i després vaig treballar d'administrativa a Laboratoris Ferrer.

Entre els anys 67 o 68, tenia un grup de gent coneguda molt diversa i una cosa que em desesperava era el ball de sigles dels partits polítics. Coneixia gent del PCI, però sempre deia que no em ficava en cap partit perquè no em donava la gana de triar. Estudiava de nit, de 7 a 9 del vespre anava a l'institut, vaig fer fins a segon de batxillerat. Després vaig treballar cinc hores al dia en un centre on hi havia l'Àngels Pasqual, que era sociòloga. Una de les noies que hi treballaven estudiava sociologia a París i em va dir que a França hi havia una universitat on no era necessari tenir el batxillerat, passaves una prova i entraves. Aleshores vaig decidir anar a París. Allà, els primers dos anys vaig estar estudiant francès i treballant. Després em vaig presentar a la Universitat de Vincennes i vaig passar la prova.

En aquests dos primers anys vaig estar amb els grups de catalans i espanyols que es movien per allà. Va ser una època molt rica, vaig conèixer gent molt diferent. Vaig descobrir la llibreria Hispano Americana, que la portava un exiliat anarquista que em

va ajudar a trobar feina de traduccions a l'agència France Press i allà m'hi vaig estar set anys treballant de secretària. A França em vaig casar i vaig tenir les dues filles, però quan em vaig separar, vaig tornar a Barcelona.

SOSI: Quan vas tornar a Barcelona, et vas implicar en activitats socials al barri?

Laura: Vaig venir a Barcelona l'any 78, primer vaig viure al carrer Aribau i al cap de tres anys al carrer Rec Comtal on visc ara. Al principi col·laborava en temes d'ecologia amb en Lluís Maria Sunyer en el Centre d'Estudis Joan Bardina. Aleshores vivia amb les meves filles; el seu pare era francès i mai no ens va enviar diners: jo no tenia temps per dedicar-me a grans coses.

En aquell temps va arribar un període de destrucció del barri antic molt bèstia. Volien enderrocar els edificis vells i expulsar els veïns sense respectar el patrimoni històric ni les persones. Aleshores un grup de veïns ens vam organitzar en Veïns en Defensa de Barcelona Vella.

Nosaltres no volíem que la gent fos expulsada a altres barris. En aquella època les associacions de veïns no estaven per la labor, no relacionaven la destrucció dels edificis amb la desposseïció dels habitatges per part de les persones que hi vivien. Més endavant hi va haver una confluència d'objectius amb l'Associació de Veïns del Casc Antic i es va treballar conjuntament. La reivindicació que es feia era a nivell de ciutat perquè això era la part històrica de la ciutat.

Aleshores jo no volia treballar només en temes de barri i va ser quan es va començar a organitzar l'associació ECO CONCERN. Això va ser cap a l'any 1991. Primer es reunien al Glaciar de la plaça Reial i després vam anar a un local de la plaça Catalunya. Al principi hi havia implicats intel·lectuals i gent de la burgesia catòlica, també hi havia en Xirinacs. Posteriorment vam anar al carrer Mare de Déu del Pilar.

Els objectius d'ECO CONCERN eren fer propostes d'innovació en

el camp social i ecològic. Cada dimarts s'organitzava una conferència, cada mes s'enviava l'ecocorreu i també s'editaven els Papers d'Innovació Social, això va durar trenta anys. Des de l'inici hi va participar l'Arcadi Oliveres, era soci i sempre que li demanàvem hi participava. Es van fer conferències sobre el Fons Monetari Internacional, l'Organització Internacional de Comerç i sobre temes de política internacional. També hi van participar José Iglesias, Jordi Bigas i Santiago Vilanova. Aquesta activitat va ser un ferment de cara a les manifestacions contra el Banc Mundial. Amb el temps la cosa es va anar radicalitzant i la gent de la burgesia catòlica van anar desapareixent.

Eco Concern havia arribat a tenir més de 400 socis. Hi havia un Consell que estava format per persones que s'escollien pels socis cada tres anys. Es feien propostes per a les xerrades i la persona que ho proposava buscava un ponent. En aquesta feina jo hi vaig participar activament

i així es va funcionar durant bastants anys. Més endavant es va començar a parlar de pensions i va venir la Miren Etxezarreta. Ella també va organitzar el Seminari d'Economia Crítica Taifa. Posteriorment ens vam traslladar al local de RAI, al carrer Carders.

A partir d'aquí ECO CONCERN va anar minvant, perquè algunes persones que l'havien organitzat des del principi van morir. El meu marit Josep Sabater va morir fa setze anys, en Lluís Maria Sunyer i altres. Llavors venia una persona que hi treballava unes hores, però no tenia gaire experiència. Aquesta persona anava al darrere de tenir un lloc de feina, cosa que no era possible. En aquella època les activitats van decaure molt; en l'època anterior els temes que es tractaven eren més globals, més polítics i de país. Aleshores jo no hi vaig voler continuar i ho vaig deixar. L'activitat d'Eco Concern es va acabar, crec, entre els anys 2015 o 2016.

Després ja no vaig fer una feina continuada en cap associació, encara que continuo sent sòcia de l'Associació de Veïns. Actualment el barri està totalment canviat a causa dels fons d'inversió: també a causa de la política de la Unió Europea que en els anys 80 va decidir que a Espanya s'havia de tancar la indústria metal·lúrgica, altres sectors industrials i van decidir que això seria un país de turisme, es va començar a muntar la indústria turística i vinga a construir hotels. Els fons d'inversió compren immobles sencers i expulsen els veïns. Amb en Josep ens vam fer socis de l'Ateneu Barcelonès, allà s'hi fan moltes activitats i m'agrada participar-hi, també participo en activitats del CCCB. ◆

L'associació ECO CONCERN editava els Papers d'Innovació Social.

1975-2025: LA SOSI FA 50 ANYS

L'any 1974 es va formar una primera comissió gestora de l'Associació de Veïns del Casc Antic, però no va ser fins el juliol de 1975 que es va aportar el primer document al Govern Civil de l'època per tal d'iniciar els tràmits per a la seva legalització.

En aquest document s'afirmava que l'Associació de Veïns es proposava ser "una institución para la promoción de mejoras culturales, urbanísticas y de convivencia entre los vecinos de un barrio ahora

en el olvido...". Amb aquesta finalitat es va nomenar una Junta Gestora formada per catorze persones. Entre aquestes persones hi figuraven l'Hortensia Fernández i la Roser Veciana.

Hem demanat a l'Hortensia i a la Roser que ens expliquin quines són les seves vivències d'aquella època i per què es va formar l'associació veïnal. Elles ens han fet arribar aquest text que us presentem a continuació.

PROCÉS DE GESTACIÓ I FUNDACIÓ

El procés de gestació de l'Associació de Veïns del Casc Antic, que acaba de complir 50 anys, està unit a la història del mercat central del Born, el seu tancament i demolició, i a la construcció d'un gran aparcament proposat per l'alcalde Porcioles l'any 1971. Això va determinar en gran part la situació del barri. Es tractava, en aquell moment, d'un barri de composició heterogènia i procedència diversa, amb persones grans de baix nivell econòmic per una banda, i per l'altra, d'una classe migrant jove i poc qualificada, procedent fonamentalment de la resta d'Espanya. Sovint habitaven apartaments molt modestos i en condicions insalubres, sobretot al barri de Santa Caterina i la part baixa del barri de Sant Pere.

El 1971, durant el mandat de l'alcalde Porcioles, el mercat central del Born es traslladà a Mercabarna i el Born va quedar totalment abandonat, fet que donà lloc a un fort moviment especulatiu envers els locals comercials que en depenien. Aquesta situació va implicar el tancament de comerços al detall i a l'engròs, la pèrdua del teixit econòmic que dinamitzava el barri i la degradació

accelerada de l'edifici i del barri en general.

Tot això en ple debat del Pla Comarcal i posteriorment del PERI (Pla Especial de Reforma Integral), que apostaven per la gentrificació, un canvi total, no solament de la fesomia del barri, sinó també del model de ciutat, que convertia la zona en el centre neuràlgic del turisme i la transformava en un veritable parc temàtic de l'oci.

Així ja s'anava avançant cap a l'actual situació del barri: insostenible per a l'economia i la qualitat de vida de les veïnes, que van veure com es degradaven les seves condicions de vida, obligant-les a deixar el barri, o pitjor encara, van ser desnonades, com podem veure en l'actualitat.

La reacció davant d'aquesta situació no es féu esperar, i foren moltes les veus que s'oposaren a les intencions d'en Porcioles d'enderrocar l'edifici per fer-hi un aparcament. Veus que reclamaven que el Born es convertís en un gran equipament per al barri, absolutament mancat aleshores de serveis públics de proximitat. Veus de col·lectius professionals o d'organitzacions polítiques i socials que, des de la clandestinitat,

en ple franquisme i en unes condicions de forta repressió, lluitaven per la millora de les condicions de vida del veïnat i també per legalitzar les comissions de barri per poder esdevenir associacions de veïnes, aprofitant la nova llei d'associacions.

Tal va ser el cas de l'Organització Comunista d'Espanya Bandera Roja, a la qual militàvem les que subscriuim aquest text, que duiem a terme

Adhesius reivindicatius de l'Associació de Veïns.

Hortensia Fernandez Medrano i Roser Veciana i Olivé

una tasca de denúncia i activisme mitjançant xerrades, exposicions, concursos i accions de protesta conjuntament amb altres partits i organitzacions. Des de l'OCE Bandera Roja es va crear el comitè de joves de Ciutat Vella, que agrupava joves del Casc Antic, El Gòtic, El Raval, Poble Sec i La Barceloneta que ens reuníem al voltant del Casal de Montserrat, ubicat al Palau de Mercaders.

Atesa la manca d'equipaments culturals al barri, cal destacar el paper del Centre de Joves de Sant Felip Neri, el qual es consolidà com a punt de referència per a tot tipus d'activitats culturals (xerrades, recitals, teatre, cursos i concursos de fotografia...) i sobretot pel Cine Fòrum que es realitzava cada dissabte al vespre, un espai que es va convertir en punt de trobada dels sectors d'esquerra de la ciutat i des del qual també es recollien diners per a sostenir els treballadors i treballadores de les empreses en lluita (cal recordar que durant la dècada dels 70 el país estava en plena efervescència de lluites obreres, veïnals i estudiantils).

Tota aquesta tasca de conscienciació va donar lloc a lluites reivindicatives al barri. Cal destacar les Olimpíades Populars per reivindicar el Born com Ateneu Popular del Casc Antic, com a lloc destinat i autogestionat pels veïns, a la manera dels històrics ateneus. En aquestes jornades reivindicatives es va visualitzar per primer cop al carrer la lluita de bona part del veïnat: dones, homes, gent gran, jovent i infants. Molt important va ser, també, la implicació de sectors professionals, artistes, arquitectes, partits polítics i entitats. Tots ells, tant a nivell individual com col·lectiu, jugant-se la seva integritat física a causa de la repressió franquista.

Tot plegat va ser, en essència, el que va donar lloc a l'AV Casc Antic.

La lluita per l'Ateneu la vàrem coordinar amb les companyes del comitè de joves de Nou Barris, que també reivindicaven la Planta Asfàltica. Ells ho van aconseguir després d'una lluita molt forta i llarga; nosaltres vam aconseguir aturar l'aparcament i vam encetar un debat social al voltant de les necessitats del barri per posar de manifest que els interessos al voltant del Born eren molt forts i tenien molt de poder, ja que s'hi jugava el model de ciutat, com estem veient actualment. Però una cosa està clara: que si el Born es manté en peu és gràcies a la lluita de les veïnes contra la seva demolició.

Aquesta feina i el treball quotidià amb el veïnat, així com l'obertura de la llei d'associacions, va consolidar una comissió gestora de la qual sortirà l'any 1974 l'Associació de Ve-

ïns del Casc Antic, el president de la qual serà en Prudenci Sánchez, mort recentment, que va ser una de les persones que va impulsar els esmentats Comitès de Joves de l'OCE Bandera Roja.

Som conscients que només la mobilització i la tenacitat de les veïnes en la seva lluita ha estat i segueix essent l'única forma d'aconseguir un barri que defensi les condicions de vida dels seus habitants.

Volem ressaltar també que, malgrat poques vegades s'és sentit, van ser moltes les dones implicades en aquestes lluites, que el sistema patriarcal ignora i ha ignorat, evidentment, més en aquells temps.

Per acabar, cal deixar clar que, malgrat que el Born que tenim no és el Born que hauríem volgut, si encara existeix és gràcies a la lluita veïnal. Altrament, el Born no existiria. ◆

EL PRUDENCI ENS HA DEIXAT

El 3 de juny de l'any 2024 ens va deixar el company Prudenci Sánchez que va presidir la nostra associació veïnal des de l'inici fins a l'any 1988. En aquells anys la Sosi va liderar la lluita per l'habitatge i la reivindicació del Mercat del Born pel barri. També va ser president de la FAVB entre els anys 1982 i 1986. En record de la seva memòria ens vam retrobar veïns i familiars al local de la Sosi per tal de retre-li un senzill homenatge.

Assemblea per l'habitatge en el local de la Sosi, 1978. Prudenci presideix la reunió.

Juny 2024, veïns i familiars reunits en record del Prudenci.

25N: LA VERGONYA I LA POR PER ALS AGRESSORS

Per commemorar la jornada del 25 de Novembre d'aquest any, el Grup de Dones de l'Associació Veïnal del Casc Antic també hem sortit al carrer i hem organitzat diferents activitats.

Al Carrer de la Bòria hem actualitzat els cartells de denúncia en memòria de les víctimes de la violència masclista i vicària durant l'any 2024. Amb aquests cartells volem deixar en evidència que el nivell de violència contra les dones no s'atura.

El dia 22 vam organitzar una xerrada dialogada amb Amàlia Bosch sobre la seva experiència com mare soltera als anys 70. Entre totes les persones presents vam parlar sobre les nostres vivències referents a la discriminació de la dona en els anys de la Transició política a l'Estat Espanyol.

El dia 23 vam instal·lar una taula de dones davant del Mercat de Santa

Caterina repartint informació sobre la jornada del 25N. Els cartells de denúncia dels assassinats masclistes es van penjar també a l'interior del mercat i a l'Hortet del Forat.

El dia 25 no podíem faltar a la manifestació unitària del Passeig de Gràcia juntament amb milers de dones i diversos col·lectius feministes amb el lema LA VERGONYA I LA POR PER ALS AGRESSORS. GOVERNS I ESTATS ASSUMIU RESPONSABILITATS.

Finalment el dia 29 vam projectar la pel·lícula *No estàs sola*, documental dirigit per Almudena Carracedo i Robert Bahar sobre el cas de la violència sexual de La Manada que es va produir durant els Sanfermines de 2016 a Pamplona.

Amb aquestes activitats fem nostre l'esperit del Manifest de Novembre Feminista d'aquest any 2024. Ens

volem vives per poder transitar per espais i territoris sense por. Ens volem lliures per tal de construir una societat on visquem en llibertat, sense violències masclistes i amb vides dignes. Ens rebel·lem des de les nostres diversitats amb mobilitzacions, assemblees i accions d'ocupació de carrers i places. ◆

Cartells de denúncia del carrer Bòria.

Taula de dones davant del Mercat.

ACTIVITATS DE LA SOSI

**VOLS UN BARRI MILLOR?
AJUDA'NS A DEFENSAR-LO
AMB L'ASSOCIACIÓ VEÏNAL
DEL CASC ANTIC**

Prou incivisme

Grup de dones

**Tallers
pintura**

Sopars a la fresca

Assessoria jurídica

Hores convingudes
Tel. 93 319 75 65

Club de lectura

Cinema

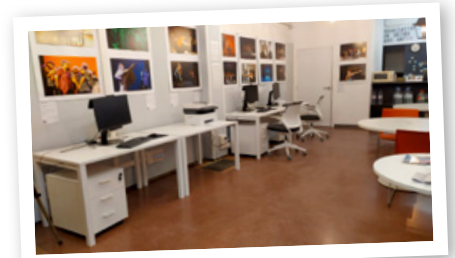
**Converses
en català**

Rescatem el solar

Servei informàtic

VIA LAIETANA, 43. CENTRE DE MEMÒRIA

L'Associació Veïnal Casc Antic fem nostra la reivindicació del tancament de la Comissaria de Via Laietana 43, per convertir aquest espai en un centre de memòria, un centre de justícia i reparació i de defensa dels drets humans. Amb aquest escrit continuem la presentació de testimonis de persones que han patit la repressió a Via Laietana 43.

Dono gràcies a la Comissió de la Dignitat per endegar la campanya perquè Via Laietana 43 sigui un centre de memòria contra la repressió.

Per a mi no és fàcil escriure l'experiència viscuda a la Comissaria de Via Laietana. Pensava que era cosa passada i que n'hi havia d'altres més greus i significatives que la meua. Escoltant testimonis a les concentracions m'he adonat de la potència que té explicar públicament els fets inhumans infligits a la gent detinguda que poden ajudar a qui ho explica i sensibilitzar a qui ho escolta. Cada història, narrada per les víctimes davant d'aquest edifici terrorífic, certifica la història real del país.

Més que una objectivitat neutra i impersonal, vull deixar constància de les meves emocions i indignació. Vull comprendre, no perdonar.

A la **primera detenció**, de l'11 al 13 d'abril de 1972, tres dies inacabables, tenia disset anys acabats de fer. No sé si em van detenir per la imatge d'artista jove un xic estrafolària o si em seguien. A la plaça d'Eivissa, al barri d'Horta, dos agents de la secreta em van parar, escorcollar i, a la bossa, van trobar revistes catalogades d'il·legals. De mala manera em van fer entrar al darrere d'un cotxe policial i, discretament, em vaig menjar amb molt d'esforç una petita agenda de telèfons per impedir possibles detencions. Sentia preocupació per la

Roser Pineda en un acte públic, 1976.

gent que havíem de preparar una vaga a la Massana, però es van reunir sense entrebancs i no van saber fins dies després que m'havien detingut. També pensava en la meua família amb desassossec.

Al matí, estudiava a l'Institut Maragall, on m'havien donat revistes de la Lliga Comunista Revolucionària, i a la tarda, a l'Escola Massana, que m'agradava molt. No militava a cap partit polític.

Hi havia por a la dictadura, però es desobeïa. Anàvem a reunions clandestines, llegíem llibres i premsa considerada il·legal. Sense desobeir no es pot canviar res i d'això, les dones en sabem molt.

Abans de continuar caldria recordar que l'any 1970 la dictadura franquista va haver de rectificar la sentència del Procés de Burgos contra

setze militants d'ETA. Les mobilitzacions de treballadores, treballadors, estudiants i d'una part de l'Església obligaren la dictadura a rectificar-la. L'any 1971, a la vaga de SEAT, la policia va assassinar l'obrer Antonio Ruiz Villalba. L'any 1972, les vagues a les empreses, a la construcció i d'estudiants eren a l'ordre del dia.

Cinquanta anys després conservo intacta la por i la basarda només de mirar aquest edifici: revisc que em van fer treure cinturó, rellotge, anells, polseres, baixar per una escala estreta cap a un soterrani, entrar en una cel·la petita amb la porta sorollosa de barrots negres, una llum minsa encastada a la paret amb reixa, un banc de pedra, una finestreta enreixada al damunt, sotolls llunyans de cotxes, crits d'hommes durant tota la nit... Vaig cridar, guàrdia! per anar al vàter –que era un urinari molt brut– on un policia vigilava, em mirava i no em deixava tancar la porta. La primera nit va ser la pitjor. No em van donar menjar, vaig dormir a terra amb un matalàs d'escuma folrat amb escai i una manta militar bruta. Tenia fred i només pensava què dir i què no dir en els interrogatoris.

L'endemà, de bon matí vaig haver de fregar la cel·la amb aigua bruta i zotal, la pudor era inconfusible. Després em van portar un cafè amb llet en un got de plàstic ronyós. Perds la noció del temps, ets en un altre món.

El meu patiment va ser psicològic. No em van torturar físicament, però sí que em van maltractar amb empenyes, trepitjades als dits dels peus, i fent-me estar dreta hores fins a l'esgotament. Recordo la por, la soledat, l'habitació petita on m'interrogaven a crits preguntant pel meu partit. Responia que el meu pare i jo érem del Barça i coses intrascendents de nena enamorada, un policia reia i em va fer cantar varies vegades la cançó de moda de la Jeanette "Soy rebelde".

Havia escoltat a familiars, amics i amigues que en aquesta comissaria es torturava. M'ho va explicar la meva tia, Enrica Casademont, delegada de la Facultat de Belles Arts del Sindicat d'Estudiants l'any 1970; Anna Miñarro, cap de l'Agrupament escolta vinculat a la parròquia del Pi; o els amics de l'Institut Milà i Fontanals compromesos amb el PCI i després amb el MIL.

Per la indumentària, la coartada que era "artista" era versemblant. Per justificar les revistes clandestines repetia estereotips adreçats a persones misògines: "me encontré a un chico muy guapo y me vendió la revista...

yo no sabía nada... sólo lo había visto un par de veces y me gustaba mucho...".

El pare i la mare van venir a la comissaria però no em permeteren veure'ls; em van portar xocolata, sempre ho recordaré i agrairé. El meu pare va anar a la guerra a defensar la República, va marxar a l'exili i va ser al camp d'Argelers. La filla rebel el preocupava enormement.

Al vespre em van traslladar als jutjats de l'Arc de Triomf i em va impressionar veure el meu pare amb els seus germans (els meus oncles) i les ties que s'esperaven. Em van fitxar, em van denegar el passaport i no podia treballar en llocs oficials públics fins a l'amnistia.

La **segona detenció**, l'any 1980, quan anava a una concentració a la plaça de Sants convocada pel Partit Obrer Revolucionari d'Espanya (PORE), va ser il·legal.

Portàvem una pancarta gran plegada, sortíem del metro al carrer de Sants i a dalt hi havia la policia, els "grisos". Moltes persones van girar cua corrent contra el sentit de l'es-

cala mecànica i jo em vaig quedar amb la pancarta a les mans, per protegir de les corredisses la companya Maribel Martínez Soria, embarassada de vint setmanes, de manera que no vam poder girar-nos i escapar.

A dalt ens van detenir, ens van pujar al cotxe policial i ens van portar a la comissaria de Via Laietana 43. Tot i l'estat avançat de gestació de la Maribel, ens van tancar 3 dies, del 19 al 22 de desembre que vam passar als jutjats. Reconeguérem ser militants del PORE però ens vam negar a contestar cap pregunta si no era davant d'un advocat. En l'anomenada democràcia, els policies torturadors i franquistes continuaven allà i les condicions d'higiene eren deplorables amb l'objectiu pervers de destrossar-nos psicològicament. Jo patia per ella.

El darrer dia van posar a la mateixa cel·la una dona pobra absolutament desfeta i en males condicions, potser prostituta, que deia que l'acusaven de tràfic de drogues. Temps després vaig saber que va ingressar a la presó acusada d'ofegar el seu fill que havia parit sola a casa. La perversitat psicòpata de persones que comanden la comissaria explica que la posessin a la cel·la amb la Maribel embarassada. Sóc mare i quan hi penso m'esgarrifa el patiment d'aquella dona. La Maribel va parir la seva filla, la Joana, una jove preciosa que també és mare. Malgrat totes les repressions la vida fa camí.

Espero que els testimoniatges posin llum. Tancar la comissaria de Via Laietana s'havia de fer fa anys, durant l'enganyosa Transició Democràtica. Se'ns ha girat feina, però no defallirem. ♦

RECEPTA DE CUINA: CREMA DE CARABA

Sergi Vilà

INGREDIENTS PER A 4 PERSONES

- 1 carabassa violí grossa o dues de petites
- 1 porro
- 4 verdures que tinguem per la nevera (pastanaga, ceba, nap... la que sigui)
- Una llauna de llet de coco d'1/4 de litre
- 6 grans d'all
- La meitat de gingebre
- Oli d'oliva
- Pebre negre
- Llavors de coriandre (opcional)
- Salsa de soja
- Coriandre fresc
- Avellanes torrades
- 1 llimona

ESTRIS

- Una olla alta
- Un cassó mitjà
- Forn (es pot substituir per brases)
- Una safata de forn
- Un túrmix
- Un colador de malla fina
- Un ganivet esmolat

ELABORACIÓ

Agafem les 4 verdures que tenim rodolant per la nevera, les netegem i les introduïm en un cassó ple d'aigua freda. Hi afegirem també la part verda del porro, ben neta. Farem un brou lleuger: posem el cassó al foc i el portem a ebullició. En cas de tenir brou ja fet, del tipus que sigui, procedirem a escalfar-lo.

Pre-escalfem el forn a 200°, amb escalfor a dalt i a baix, sense ventilador. Tallem la carabassa per la meitat llarga, de manera que ens quedi la carabassa oberta en secció vertical. Buidem les llavors de cada una de les dues meitats i les reservem. Per a que es cogui millor, farem uns talls en forma de creu a la superfície plana de la carabassa. Al forat que han deixat les llavors, hi posem un gra d'all, una culleradeta de grans de pebre i una de llavors de coriandre. Podem afegir alguna espècie que ens agradi

(sàlvia, romaní, farigola...). Aboquem una bona quantitat d'oli d'oliva dins el forat, fins a cobrir l'all. Posem les carabasses en una safata vigilant que no se'ns tombi tot, afegim sal al gust i les introduïm al forn (també podríem col·locar-les també sobre unes brases no molt fortes).

Mentre la carabassa i el brou van fent, piquem ben finets els alls, el gingebre i el porro. Posem l'olla alta a foc mig i, quan sigui calenta, hi aboquem un raig d'oli generós. Esperem uns instants i hi afegim l'all i el gengibre. Un cop daurats, incorporem el porro. Salem una mica, donem unes voltes, tapem i abaixem el foc. L'anirem remenant de tant en tant durant uns 10-15 minuts.

Un cop hagin passat 30 minuts des que la carabassa és al forn, comprovarem en quin estat es troba. Cal que quedi

1.

Carabasses llestes per al forn.

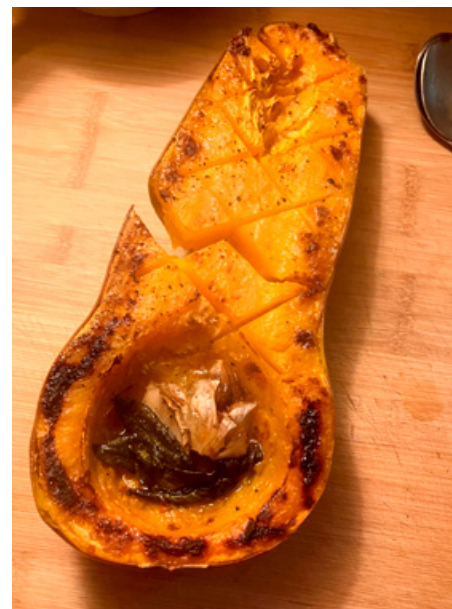
2.

Sofregit d'all, gingebre i porro.

3.

Carabassa cuita del forn.

cuita i, preferiblement, torrada, però no completament eixuta. Ho comprovarem atravesant-la amb un ganivet; si no hi ha resistència i el color torrat fa bona pinta, és que ja està. La traurem del forn amb compte i, en cas que quedi oli, el recuperarem amb una cullera i el deixarem en un bol gros. Amb la mateixa cullera, buidarem la carn de la carabassa, separant-la de la pell, i l'anirem deixant al bol.

Aboquem la carabassa dins l'olla alta i la treballem una mica, intregant-la bé amb el sofregit. Remenem bé la llauna de llet de coco i l'obrim; afegirem el seu contingut a l'olla. Afegirem també el brou, ben calent i colat: aproximadament el doble de quantitat que de llet de coco. Ho remenem una mica, deixem que s'integri durant un parell de minuts i apaguem el foc.

Agafem el túrmix i triturarem força estona, sense por, fins que quedi una mescla fina i homogènia. El pas següent sempre fa molta mandra, però és el que marcarà la diferència. Colarem amb un colador de malla fina la crema, aconseguint una textura més sedosa. Corregirem el punt de sal afegint una mica de salsa de soja a la mescla final.

Per a emplatar, servirem la crema en un bol mitjà o un plat fondo. Afegirem unes quantes avellanes torrades picades i una mica de coriandre fresc, també picat (fulla i tija). Rematarem amb un fil d'oli d'oliva i un raig de llimona. Bon profit! ♦

Els companys de la cooperativa ens reunim els dijous al vespre per repartir les cistelles i comentar les novetats.

4.

Ajust del punt de sal amb salsa de soja.

5.

Filtrat.

6.

Bon profit!

EL NOM DELS NOSTRES CARRERS:

CARRER DEL FORN DE LA FONDA

Maria Mas

Carreró sense sortida al carrer d'en Tarròs. El seu nom és una deformació popular de "forn de l'alfòndec", ja que hi havia, al segle XIII, entre els carrers Tarròs i Gombau, uns alfòndecs que posseïen forn.

Quan la ciutat no tenia encara hostals, l'alfòndec substituïa l'hostal. Els alfòndecs eren una agrupació d'albergs en un carrer determinat, per a ús del comerç foraster, i havia de ser creat per autorització reial. Servien de dipòsit de mercaderies i d'hostal per

als viatjants, de manera que aquests podien viure-hi fins que havien venut tota la mercaderia. Es creu que al segle XI ja funcionaven i és provat que hi havia alfòndecs a Barcelona durant el segle XII. Aquests hostals primaris anaren desapareixent a mesura que s'avençava en el curs del segle XIV. En canvi neixien els hostals, amb certa humilitat de presentació. (Lluís Almerich, Història dels carrers de la Barcelona Vella, Volum II).

Aquests forasters que venien a la ciutat amb les seves mercaderies avui quedarien sorpresos davant d'un hotel dels que tenim al nostre barri. Moltes vegades hem hagut de lluitar-hi en contra, com en el cas de l'hotel del Palau de la Música i el de Núñez de Navarro, construït sobre el Rec Comtal amb greus afectacions als veïns. ◆

SOSI n. 42

BUTLLETÍ INFORMATIU DE L'ASSOCIACIÓ VEÏNAL DEL CASC ANTIC

En aquest número hi han participat: Antònia Garcia, Asun Justo, Carmina Olivé, Cèsar Algora, Cristian Llàcer, Elena Fonts, Esther Roig, Eyal Baruch, Hortènsia Fernández, Jaume Gual, Jesús Pelegrin, Jordi Papell, Jordi Vilanova, Josep M. Seguí, Laura Mas, Marga Suñol, Margarida San Pedro, Maria Mas, Montse Cabo, Rosa Brugulat, Roser Campi, Roser Pineda, Roser Veciana, Sergi Vilà, Adsis, Sindicat d'Habitatge Casc Antic.

VOLS UN BARRI MILLOR? AJUDA'NS A DEFENSAR-LO AMB L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL CASC ANTIC

Associació de Veïns del Casc Antic: Vine a la nostra seu,
al carrer del Rec, 27 **de dilluns a divendres de 18 a 20h**
o escriu-nos a associacio@sosicascantic.cat.
Fes-te soci/sòcia! Quota anual: 20€